

עד שהתחיל לשמוע דם מהאף שלו וליכלך את פניו וכל ראשו. בזמן שהרופאים הכי נוסחו למרפאה וניסו לעצור את דם ההיפרקסיה הפקיד הנבחרת בעד הדלת, וניסה לסיים את המלאכה ולשלוח את הפצוע לעזרם להחזיר. אז אני שואלת אותכם: זוהי קופת חולים או כפר?

קרן קיימת

כשעברתי לפני שנה במסגרת, מן העיר אל הכפר, מבתיים לרמתיים, רציתי לרשום את בתי בבית-ספר תיכון. התברר לי שהסקום הקרוב בי יותר הוא כפר סבא. רשמתי אותה ורצתי כי בו במקום לשלם, אולם במסכתיות אמי רואי כי עניינים כספיים יש להסדיר רק במועצה, השבעה יום לפני חלוקת ה' תעודות, ביקשה מי מני בתי שמונה לי רות, אמרה לי ש' אחת יעכבו לה את התעודה. היא אמרה שזה לא יעזור קרן מור חתה, בישיבה ש' חפנה שוב למנהל ותביא לי הסבר בכתב. כשפנתה למחלקת אל המנהל, רות, הוא התרגז ואמר למזכיר: 'תן לה את התעודה ואני מקווה לא לראות יותר את הפנים האלה'. האם כך מדבר מחנך ומנהל בית-ספר תיכון? מה יאמרו התלמידים השומעים דבורים כאלה מפי מוריהם? ולבסוף, לשם מה באמת נקלה הזאת, ואם היא חוקית, מדוע ויתרו עליה בקלות רבה כל כך?

טייטלבוים

ותביא לי הסבר בכתב. כשפנתה למחלקת אל המנהל, רות, הוא התרגז ואמר למזכיר: 'תן לה את התעודה ואני מקווה לא לראות יותר את הפנים האלה'. האם כך מדבר מחנך ומנהל בית-ספר תיכון? מה יאמרו התלמידים השומעים דבורים כאלה מפי מוריהם? ולבסוף, לשם מה באמת נקלה הזאת, ואם היא חוקית, מדוע ויתרו עליה בקלות רבה כל כך?

פשע פזיז

ב-3 ביוני ש.ז. נעצתי בכפר מיכה ע"י המשטרה והוקרא לפני צוהרניה של המור השכאלי, למשך 3 חודשים, לכפר עוספיה על הכרמל. הושלכתי לכפר עם צו לא לעזוב את תחומי לפני תום שלושת חודשי ההגנה. השלטונות לא דאגו לי לאכסון כלשהו, ולא לאמצעי קיום בכפר שהנני זר בו ואין לי כל מכרים שם.

משפחה, אחי וילדי הופקרו ללא דאגה מאחר שהנני מפרנסם היחיד וכלי עבודה יסבלו רעב ומחסור. רק מסיבה זו נוקטים שלטונות הממשל הצבאי באמצעי נקמות ודיכוי אלה כלפי.

שבוע ימים לפני הנלייתי נקראתי אל המושל הצבאי יחד עם חבר שני עותמאן אבו ראם, המושל הצבאי נזח בנו על כך שהלקנו כרון בכפר שלני נגד ההתנפלות הבריונית על אספת הכפר במאי שערכה מפגש לנתנו במועדוננו בכפר, ובכרו זה והקענו את סכעני ההתנפלות הזאת. גלר חושבי הכפר יודעים כי הכתוב בכרו זהו אחי אסמא. האנשים שבעצם אל ההתנפלות יודעים כי יאורם ובעצמם ובפעילותם עם השלטונות ידוע לכל, כי לא עברתי כל עבירה מלילית, על כן לא יכול המושל הצבאי להאשימי בכך עבירה או פשע.

הפשע הוא ההתנפלות השלטון בצורה אכזרית כזו באנשים חפים מפשע, ובנקיטת אמצעים דראקוניים כלפיהם, אך ורק מתוך נקמות פוליטית.

מוחמד חסנין, חבר המועצה המקומית, טיבה

מחוז דהסכם

העולם הזה 1135 סותר את הסיפא של הסיכום המתקופת על שער שבועונים לפחות בכל מה שנוגע לספגה הקומר נוספת הישראלית. במכתבו לקוראים הזכיר אורי אבנרי את נוסח מזכיר הממשלה, שסמלו כי הסכמי העורכים על שתיקה מר צו, אינם חולשים על כל העתונים ואין אפשר להעזר בהם. אורי אבנרי הסביר כי מוכרי הממשלה התכוונו לעתון אחד שאינו חבר בוועדה זו, העולם הזה.

אין לי כל ספק כי לאורי אבנרי ידוע היטב כי לפחות שני עתונים אינם כלולים בהסכמים אלה, העולם הזה וקול העם. אדריכל חיים תיבון, חיפה

הדרך לתיקון

הייתם הראשונים שהצבעתם על גל הפשע שחצית את המדינה. לא חששתם להציג בעל מקור הפשע ולדרונו על המון יב' צות. עתה תורכם להצביע על הדרך לי הכל' שחיתויות אלה בעוד מועד.

יוסף אסולין, תל-אביב

תחיה במחנות

במאמר שהתפרסם באחד מעיתוני הערב והרן בפרשת ברעם, מסית כותב: מדוע נהסס ברעם המור נישית בעוד שקרוב יותר ממנה לנבון הלבנוני, מצויים כפי רי פורעים מוסל-

מים, המודקים עדיין על תילם, כשני קילומטרים מהנבול ולא שמונה ככרעם? תושביהם, שממחר עיינו למדינה, אפילו לא הוגלו מסקומם.

כפרי מוסלם, "מודק במרחק של שני קילומטרים מהנבול" ותושביו חיים בו, למרות שהיה נסיון שלא הצליח, להגלותם. אנהו אמנם נוצרים קתולים, ולא מוסלמים. כפי שציין הכותב, הנכבד, אולם אנו הכפר היחיד אליו יכול להתכוון הכותב.

נסיונו של הכותב להבדיל בין נוצרים מרוניים ומוסלמים פורעים יעלה בתוהו - כולנו מאוחדים סביב מטרה אחת: החזרת זכויותינו הנזולות.

סברי גרדים, פטוטה

הריון חקקי קראתי בעיון רב את מאמר העורך, בלי צביעות" (העולם הזה 1135). ניתוח העיס קה, כמו ניתוח הסנטימנטים שהביאו את שולליה להצביע נגדה, היה מבריק. פחות היה מובן לי הסיום, אם מחייב העורך את עיכבת הנשק מטעמים וישראלים, חייב הוא לציין כי נימוקיו שלו, לפיהם הוא שולל את העיסקה, למרות שהם נימוקים תועלתיים ולא רגשיים, ניתנים לוויכוח. אני, למשל, חושב כי רק עמידה איננה ליסיון המערב, תוכל להיות לתועלת לישראל... דר ש. קלקשטיין, תל-אביב

זהו בעצם השיקול היחיד שניתן לוויכוח. אי אפשר להתווכח עם השוללים את העיסקה מטעמים רגשיים, אפשר ואפשר להתווכח על תועלתה המסופקת. מי שמויין כיום את נרמניה, יהיה חייב לעמוד יחד עמה.

הוכחתם כי הנכם משרתי הקומוניזם ה' בינלאומי. זוהי הסיבה היחידה שהניעה את העורך להתנגדות ליוון נרמניה... רימונד צדקה, יקענס

הדימויים במאמר העורך (הזון הצעיר החבוק ורן על הליכה לקולנוע, והאשה שצאה לדרבי העולם) הונירו לי את ה' מימרה המפורסמת ש'אי אפשר להיות קצת בהריון'. מימרה זו מתאימה לנישית ספס' ואחרות-העבודה. הם נהנו ללא כל נקיפות מצפון מסומטי הנרמנים, נכנסו להריון נרמני ורוצים להיות בו רק קצת.

באוזני רבים מאוזני המדינה כבר מהדרים מצדדים הוועת' של הלוחמים ה' נרמנים, לוחמי מלחמת העולם השלישית. התפארת מדוע לא עמד העורך במאמרו על סכנה זו?

יצחק הלל, ירושלים

בנדיקט ודארי

אני יוכה מישהו מרעש סביב עיס' קת הנשק, תהיה זו מפא"י שיצאה מהסכסוך חוקה פקודם. מסקנות העורך מחזקות למע את נימוקי בדוריונו בעד מכירת נשק לנרמניה המערבית.

אריה עדשי, חיפה נודעתי מהשער שלכם, "צה"ל מיון את נרמניה" לא מצאתי בשום מקום, בראש וראשונה בעולם הזה, בסיס לכך שצה"ל היה מעורב בעיסקה. הממשלה, כן; משרד הבטחון - כן; אבל צה"ל?

אברהם שחיל, תל-אביב משרד הבטחון הוא הרשות המפקחת של צה"ל, מזוהה בעולם כולו עם צבא ישראל.

גם מחייבי העיסקה וגם שולליה טענו כי עיסקה זו חיונית לבטחוננו. נמצא כי מי שהו טועה בהערכת המציאות מבטאה לקי ביעה זו. לא ראי לי כי לא רק ראשי טמילטנו טעה בהערכה כזו לא עם נרמני ראש-משלת צרפת וגם ראש-משלת בריטניה טעו באותו אופן. סבבצל סואן - ראש-הממשלה החלים להתלות בממשלתו - טעוה טעוה נובעת לא מהערכת כוחה או מהערכת כוחה של ברית המועצות, אלא מהערכת כוחם של אותם עצמים להם משמש המערב אויב פוטנציאלי.

משה ריגר, תל-אביב

דוגמנות דרמטית

אינני תלמידה בבית-ספר דרומטיות קיים בחוג הבימה" אני משתתפת בחוג, הבימה" מחד ומשמשת דוגמנית מאידך, ולא כפי שפירסמתם בטעות (העולם הזה 1135).

בתיה בנדיקט, יפו

טעות דרמטית לדוגמה של עורך הדפוס.

כתבתם כי בתיה בנדיקט דומה למריה ולארי. יש לי שתי שאלות אליכם: (א) האם כוננתם למריה ולארי? (ב) האם באמת חושבים אתם, לאור התמונה שאני שולח בזה, שיש דמיון רב בין ולארי לבנדיקט?

אפרים יצחקי, תל-אביב (א) כן; (ב) לא. (ראה תמונות).

בין מוזם למוזם

לרגל הפניות השונות אלי, עם הפרסום הרב שניתן לאחרונה למעורר של המהגרים נתן מוזם מאילת, שפעל תקופת כה נם בחפנה, הריני להודיע כי אם כי נם אני מהגרים, הגר באילת ועובד בחפנה, אין לי כל שייכות - לא משפחתית ולא עסקית למהגרים הה'.

פנחס מוזס, מהנדס מפעל תמנע, אילת קברט או קופת-חולים ביום שישי האחרון, אחד מחולי קופת חולים שהיה די מבוגר, הרגינו בדבריו את פקיד הסניף במנייה ביפו, שהוא כחור צעיר וגברתו. הפקיד נתן לחבר מכה חזקה

העולם הזה

בלו מורחץ

עורך הראשי: אורי אבנרי

ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה: דוב איתן

עורך תבנית: וסי

עורך כתיבה: סילבי קשת

כתב בכיר: אלי תבור

חברי המערכת: שלום המערכת, מריה קרו

מנחה ברדיו: שיער גלור, גלור גלור, רור חורוביץ, רות ורד, אברהם חורוביץ, יוסף אברהם, אביבה פסון, עמוס סיני, שלמה פור.

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 1970 26785, ת.ד. 136, טקס למברקים: 'עולם-פרס', תוציא: לאור: העולם הזה בע"מ, רפוס משה שחם בע"מ, תיא. של. 31139, חתפוצ: דוד שופר ובניו, תל-אביב, הספרות איננה אסרית לתוכן חסודעות

אחרים. האם אין בקדקדנו השכל המינימלי כדי ללמוד מהם - לפני שירד האסון גם עלינו?

לפני שלושה שבועות סיפרתי לך במדור זה (העולם הזה 1133) על תעלוליו האחרונים של אלי גלר, שהקים לעצמו חברה שאינה-קיימת למשכנתאות, הצליח להונות בעזרתה מספר אנשים. כעבור שבועיים ב' דיוק זכה אלי גלר לכותרות ראשיות בעתון גים, כשלפתע גילו כי האיש אינו אלא רמאי שהוציא אלפי ל"י בטענות-שווא מ' אנשים שונים, ושגם המשטרה נאלצה סוף סוף לשים ידה עליו.

רק עתונים בודדים (כמו חרות וידיעות אחרונות) מצאו לנכון לציין את העובדה כי העולם הזה הוא שגילה עוד לפני שני חיים, אחרי חקירה מקיפה, את פרצופו של גלר ואת טיב עסקיו המפוקפקים. שאר העתונים, שבזמן גילוינו על פרשת חברת הסרטים של גלר שתקו לגמרי, ולעומת זאת נתנו פרסום רבתי לתביעת-הדיבה המ' דומה שגלר הטיח להגיש נגדנו, קפצו על גלר כעל דג טרי שנידוג רק עתה.

אם המשטרה והעתונות העמידו זמן רב פנים כאילו גילויי העולם הזה אינם קיימים, ותוך כדי כך סיכנו את שלום הציבור שהופקר למוימותיו של גלר המורה, הרי בציבור עצמו עוררו הגילויים בשעתו זה ניכר, גרמו להצלחם של כמה קרבנות אפי שריים. והסיפור הבא יוכיח.

בתחילת חודש מאי השנה פנה אלי גלר אל אשה גלמודה בשם אסתר אלומיציאנו ביפו, הציע לה לשכור עבודה דירה בבנין חדש שבנה ברחוב הירקון 131. גלר דרש ממנה סכום של 7000 ל"י בתמורה. באותה תקופה ניגש גלר לשומר הבנין וביקש לר' אות את הדירות בבית. בהזדמנות זאת הביא את האשה למקום, הציג בפניה את הדירות, כאילו היו רכושו הפרטי.

כעבור ימים מספר התקשר גלר עם הקבלן הבונה את הבנין. הוא הציג את עצמו כנוציג בעלי הון מדרום-אפריקה, ה' רוצים להשקיע את כספם בדירות ולהש' כירן תמורת דמי-מפתח. למזל הרע של גלר נמנה הקבלן על קוראי העולם הזה. השם גלר היה מוכר לו.

"לפני שנתיים קראתי בהעולם הזה איזה מאמר על רמאי בשם גלר", אמר הקבלן לגלר. גלר מיהר להתגונן: "אני לא מכיר אחד כזה בכלל, חוץ מזה לא צריך להאמין, למשכנתאים העתונים!"

אולם הקבלן האמין כן למה שכותרתם העתונים. הוא התייעץ עם שותפיו, ויחד הזהירו את הגברת אלומיציאנו שלא תעשה עסקים עם גלר. אולם האשה התפתתה ל' האמין לעציר יפה-התואר, מסרה בידו 4000 ל"י, מהם שילם גלר לקבלן רק 1500 ל"י.

את השאר נתן בציקים ללא כיסוי. האשה שלא שעתה לאזהרות הפסידה את כספה. הקבלנים, שהאמינו להעולם הזה, לא הפ' סירו פרוטה.

באותה תקופה הביא גלר לבנין אדם נוסף, ניסה למכור לו דירה. אולם כשהת' ברר לאיש מפי הקבלנים כי גלר הוא אותו גלר שהעולם הזה כתב עליו, הוא התחמק. גלר לא ראה אותו עוד.

אילו חשפנו את פרשת גלר רק כדי להציל את כספם של אנשים אלה - דינו.

י"ז י"ז

"טפשים לומדים מן השגיאות של עצ' ממ", אמר פעם מדינאי, "אני מעדיף ללמוד משגיאותיהם של אחרים" אך נדמה כי אין הדבר קל. יתכן כי כל ממשלה יכולה להבחין בטפשות מעשית רק כאשר מוגש לה (ולאורחיה) חשבון החצאות.

מחשבה זו עברה בראשי כשנכחתי ה' שבוע בוועידת החזית העממית לדיון בבקיעת האדמות המופקעות (ראה במדינה). הועידה היתה חוקית. היא שימשה למטרה חוקית: להתריע באוזני דעת-הקהל על עוול. ולא חשבו אם העוול אמיתי או מדומה, אם הוועקים צודקים או לאו. חשוב שזכותם המוקדמת היא להביא את דברם לידיעת הציבור בדרכים חוקיות, כדי להביא ב' אופן חוקי לשינוי המדיניות הממשלתית. ממשלת ישראל מונעת אפשרות זו תוך שימוש ציני בכוח הגס. כל המפלגות ה' יהודיות, שחבריהן נהנים מן האדמות ה' שדורות, נותנות למעשה גיבוי למושל ה' צבאי, כשזה הופך את מושגי החוק ללעג.

מה תהיה התוצאה? הנסיון ההיסטורי מוכיח כי כאשר מונע השלטון בכוח את תעמולתם החוקית של קרבנות-עוול, מגיעים הדברים במקום או במאורח למעשי אלימות. באין מוצא חוקי להתממרות, נוצר מוצא מחתרת. לשודדי האדמות עצמם אולי אין זה איכפת במ' יחד. אולם כל אדם, החרד באמת לשלום המדינה, חייב לפעול למניעת שואה זו. קל מאוד ליצור בישראל אלגוריה חדשה. אולם קשה מאוד יהיה לחסל אותה לאחר מכן.

חלק גדול מן האשמה נופל על שכם העתונות.

האמת הפשוטה היא, כי ערביי ישראל אינם יכולים כיום להביא את דבריהם בפני הציבור הערבי - כי הם עומדים מול חומה אטומה של חרם עתונאי. בשטח זה שולט הממשל הצבאי כמעט ללא הגבלה. הנה התכנסה השבוע ועידה- נאמרו בה דברים חשובים, עובדתיים, מציאותיים. יכול אדם להסכים לדברים או לא - אולם זהו חומר עתונאי, הטעון כיסוי. למרות שה' כינוס זכה לכיסוי מלא עלידי סוכנות הידיעות עתי", הוא לא כוסה בעתונות.

הארץ פירסם ידיעה קצרה, כתובה בהגי' נות, אם כי קשה היה לקרוא הנורמלי ללמוד מתוכה על מה זועקים הפלאחים. שני עתוני הערב הבלתי-תלויים-כביכול, הח' רימו את הועידה לגמרי. דבר פירסם כתבת' זדון משמימה, תוך סירוס העובדות. גרר' סגס פוטס עשה את אותו הדבר בקיצור וביתר האפקות. על המשמר, שהיה מיוצג במקום עלידי כתב מיוחד, לא פירסם מילה - כנאה למפלגה שכמה ממשקיה יושבים על האדמה השדודה. עתוני הימין לא ה' כירו את הענין, כמובן, במילה אחת. ה' כיסוי הרציני היחיד היה בקול העם.

ואני חוזר על אותה השאלה: אם ועידה שקשה, שכל משתתפה באו אליה תוך סיכון שלומם וחרותם, אינה יכולה לזכות למינימום של כיסוי הגון - יעלה בסתמו של דבר בלבד של מישהו הרעיון שרק באמצעים בלתי-חוקיים אפשר להביא את הדבר לידיעת הציבור הערבי. שום עתון לא העלים מ' מאורעות-הדמים שאירעו בנצרת באחד במאי בשנה שעברה.

כל זה כבר קרה במשטרים קולוניאליים